

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.
ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ.

Τοῦ Βουλευτικοῦ.

Ἐπὶ τῇ συνεδριάσει τῆς 2 Ἰανουαρίου,
Ἀνεγνώσθη Προβούλευμα τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὑπ' Ἀρ.
15,828, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγκλείεται ὁ περὶ ὑποθήκης
ἐθνικῶν κτημάτων νόμος ἐπικεκυρωμένος.

Ἀνεγνώσθη ἀναφορά τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Ζαχαρία Πα-
ναγιωτάδου, διὰ τῆς ὁποίας παραιτεῖται ἀπὸ τὴν προ-
χθρὲς διορισθεῖσαν ἐπὶ τῆς ὑποθήκης τῶν ἐθνικῶν κτη-
μάτων ἐπιτροπὴν.

Ταυτοχρόνως παρητήθησαν ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐπιτροπὴν
καὶ οἱ Βουλευταὶ Κύριε Π. Παπ. Γεωργόπουλος καὶ
Χ. Ζαχαρίτζας δι' εὐλογοφανεῖς αἰτίας· καὶ αὐτ' αὐ-
τῶν ἐδιωρίσθησαν οἱ Βουλευταὶ Κύριε Ἀντιπρόεδρος,
Γκίκας Καρακατζάνης, καὶ Λυκούργος Κρεσθενήτης.

Ἀνεγνώσθη ἀναφορά τῆς τόπων ἐπεχούσης θαλασ-
σίου κριτηρίου ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ὁποίας λέγει ὅτι
δὲς ἀνεφέρθη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀπυνομίας,
καὶ ἐζήτησεν ἐπιμύτως καὶ δι' ἰδίων τῆς ἐξέδου, διὰ
να φερθῇ ἐνταῦθα ὁ καταδωμένος Ἰ. Μανοηλούδης, ὅστις
ἐσυκοφάντησεν αὐτήν, ὅτι τῇ ἔδωκε δῶρον 400 τάλ-
λαρα, καὶ οὕτω δι' αὐτοῦ νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ πηγὴ τῆς
κατηγορίας· πλὴν βλέπει ὅτι ἡ ζήτησις τῆς δὲν ἐμ-
βαίνει εἰς πρᾶξιν. Ὅθεν παρακλεῖ νὰ ἐνεργηθῇ δρα-
στηριώτερον, διότι μὲ τὴν δυσφημίαν τῆς ἐπιτροπῆς
ταύτης δυσφημεῖται ὅχι ἐλιγότερον καὶ ἡ Διοίκησις.
Ἐὰν δὲ κατὰ δυστυχίαν δὲν λάβῃ τὴν ἀνάλογον ἱκα-
νοποίησιν, ἐις αὐτὴν νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ ἐνεργεῖν
τὰς ἐργασίας τῆς, διὰ νὰ μὴ συκοφαντῇται ἀνευ λόγου.
Ἐστάλη εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν μετὰ Προβουλεύματος,
διὰ νὰ συλληφθῶσιν οἱ κατήγοροι τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης,
καὶ νὰ κοινωσιν.

Ἀνεγνώσθη Προβούλευμα τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὑπ' Ἀριθ.
15,928, εἰδοποιητικὸν ὅτι ἐξέδωκε τὰς ἀναγκαίαις δια-
τάγας καὶ ὁδηγίας διὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐπιτροπὴν,
ἥτις ἔχει νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπογραφικὴν στρατολογίαν
ὡς τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίου, Ἀργεῖος καὶ Κάτω
Ναχαγῆ· θέλει δὲ δοθῇ καὶ ἡ ἀνάλογος ἐκτελεστικὴ
ἀνάμει, ὅταν ἀπέλθῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Ἐπὶ τῇ συνεδριάσει τῆς 5 Ἰανουαρίου,
Ἐπιδόθη, νὰ δημοσιευθῇ δευτέρα διακήρυξις διὰ

τὴν πρόσκλησιν τῶν πληρεξουσίων· διότι ἡ προθεσμία
τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως παρήλθε, καὶ
οἱ πληρεξούσιοι δὲν ἐφάνησαν. Ἀκόμη νὰ εὑρεθῇ καὶ
τόπος κατάλληλος διὰ τὴν συνέλευσιν. Ἀπεφασίσθη νὰ
δημοσιευθῇ καὶ δευτέρα διακήρυξις συντομωτέρα παρὰ
τὴν πρώτην, καὶ σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα αὐτῆς· τόπος
δὲ τῆς συναθροίσεως τῶν πληρεξουσίων ἐνεκρίθησαν τὰ
Μέγαρα. Εἰδοποιήθη περὶ τούτου καὶ τὸ Ἐκτελεστικὸν
διὰ Προβουλεύματος, εἰς τὸ ὁποῖον προστεθῇ νὰ κα-
θυποβάλῃ τὸ σχέδιον τῆς διακηρύξεως εἰς τὴν ἐπικρι-
σιν τοῦ Βουλευτικοῦ, πρὶν ἀκόμη τὴν δημοσίευσιν.

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα,

Θεωρήσαν τὸν ὑπ' Ἀριθ. ΝΑ'. νόμον περὶ δανείου
ἐνὸς μιλλιονίου Ἰσπανικῶν ταλλήρων, συναινέσει καὶ
τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ σώματος κατὰ τὰ ὑπ' Ἀριθ.
1110 καὶ 1120 Προβουλεύματα,

διατάττει·

Α'. Οἱ Βουλευταὶ, Κύριοι Θεόδωρος Βρεσθένης ἀντι-
πρόεδρος, Γκίκας Καρακατζάνης, Ν. Μπούκουρας, Λι-
θέριος Λιδερόπουλος καὶ Λυκούργος Κρεσθενήτης, ἰα-
ρίζονται εἰς ἐπιτροπὴν κατὰ συνέπειαν τοῦ §. ἡ. τοῦ
ὑπ' Ἀριθ. ΝΑ'. νόμου.

Β'. Ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐκλέξῃ μετὰ τῶν μελῶν τῆς ἑνα τα-
μίαν, ὁ ὁποῖος θέλει φροντίζει τὴν παραλαβὴν τῶν δα-
νειῶν, καὶ τὴν τακτικὴν παράδοσιν αὐτῶν εἰς τὸ ἐθνι-
κὸν ταμεῖον.

Γ'. Ἐχει τὴν ἀδειαν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐκλέξῃ καὶ διορί-
σῃ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς, δηλ. γραμματεῖς, κήρυκα,
καὶ ὑπηρέτας, τῶν ὁποίων τὰ ἐξόδα θέλουν πληρό-
νεσθαι μὲ διαταγὴν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ὡς καὶ τὸν λοι-
πῶν ὑπαλλήλων ὑπουργῶν, δι' ἀναφορὰς τ.ῦ ὑπουργείου
τῆς οἰκονομίας.

Δ'. Ὅλα τὰ ἐκ τοῦ δανείου χρήματα, αἱ διαταγαί,
καὶ αἱ ἐθνικαὶ ὁμολογίαι θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τὸ
ἐθνικὸν ταμεῖον ἀμείσως μετὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν
ἀπὸ τὸν ταμίαν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ε'. Ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ διαμένῃ εἰς τὴν καθέδραν
τῆς Διοικήσεως.

ΣΤ'. Ἡ ἐπιτροπὴ λογίζεται πλήρης, ὡσάκις τρία τῶν
μελῶν εὐρίσκονται παρόντα· καὶ κάθε πρᾶξις αὐτῆς
ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τρία μὲν εἶναι τακτικὴ.

Ζ'. Διὰ νὰ ἦναι τακτικάι αἱ ὑποθήκαι ἀπαιτοῦνται τὰ ἀκόλουθα.

α'. Νὰ ἐκδίδεται κατάλογος τῶν εἰς ὑποθήκην προσφερομένων ὠρισμένων ἐθνικῶν κτημάτων μετὰ τὴν ἀκριβῆ καταμέτρησιν αὐτῶν, ὑπογεγραμμένος ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν, ὁ ὁποῖος νὰ τυπóνεται, καὶ νὰ ἐκτίθεται εἰς τὰς ἀγορὰς, ἥ εἰς τοὺς τοίχους κατὰ τὰ πολυανθρωπότερα μέρη τῆς πόλεως, τοῦλάχιστον ὀκτὼ ἡμέρας κατὰ συνέχειαν.

β'. Τοῦλάχιστον τὰς τελευταίας τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τὰς ὀκτὼ νὰ κηρύττωνται δημοσίως τὰ εἰς ὑποθήκην προσφερόμενα, κτήματα εἰς ὠρισμένον μέρος.

γ'. Νὰ γνωστοποιῇται ἀπὸ τὴν παραμονὴν ἢ τελευταία ἡμέρα τῆς δημοσίου κηρύξεως καὶ διὰ τοιχοκολλήτων ἐγγράφων καὶ διὰ τοῦ κήρυκος.

δ'. Ἡ παῦσις τῆς δημοσίου κηρύξεως εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν νὰ γίνεται, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι οἱ προσφέροντες παραιτηθοῦν, καὶ μείνῃ ἓνας καὶ μόνος, ὅστις ἐπρόσφερε τὴν περισσοτέραν τοῦ δανείου ποσότητα ἐπὶ τῆς ὠρισμένης ὑποθήκης.

ε'. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοσίου ταύτης κηρύξεως νὰ γνωστοποιῇ ἢ ἐπιτροπὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας δι' ἐγγράφου τῆς ἀριθμημένου, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναφέρονται μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν τὸ εἰς ὑποθήκην διδόμενον ἐθνικὸν κτῆμα, ἢ κτήματα, ἢ καταμέτρησις αὐτῶν, ἢ ἐπαρχία, καθ' ἣν κεῖται, τὰ ὅρια, ἢ ποσότης τοῦ διὰ τὴν ὑποθήκην ταύτην προσφερόμενου δανείου εἰς Ἰσπανικὰ τάλληρα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δανειστοῦ.

στ'. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας δίδει εἰς ὄνομα τοῦ δανειστοῦ τὸ ἐπίσημον ἐγγράφον τῆς ὑποθήκης, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν §. δ'. καὶ ε'. τοῦ περὶ δανείου νόμου ὑπ' Ἀριθ. ΝΑ', ἐπαναλαμβάνομενον αὐτολεξεὶ καὶ ὁ λακλήρου τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐπιτροπῆς.

ζ'. Τὰ ἐργαζομένου τοῦ ὑπουργείου τῆς οἰκονομίας νὰ παρουσιάζεται εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν νὰ ἐπικυροῦται, καὶ νὰ καταχωρίζεται αὐτολεξεὶ εἰς χωριστὸν κώδικα τῶν ὑποθηκῶν ὀνομαζόμενον.

η'. Τὸ πολὺ πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν τελευταίαν τῆς δημοσίου κηρύξεως, ὁ δανειστὴς ὀφείλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ποσότητα τοῦ δανείου κατὰ τὸν νόμον, καὶ νὰ λάβῃ τῆς ὑποθήκης τὸ ἐπίσημον ἐγγράφον μετὰ δὲ τὴν διορίαν ταύτην, τὸ αὐτὸ κτῆμα νὰ κηρύττεται καὶ πάλιν δημοσίως εἰς ὑποθήκην τρεῖς μόνον ἡμέρας, καὶ νὰ δίδεται εἰς τὸν προσφέροντα τὴν μεγαλητέραν ποσότητα ἐὰν δὲ προκύψῃ ζήμια, νὰ ἦναι εἰς βάρος τοῦ πρώτου δανειστοῦ.

θ'. Ἐπειδὴ τὸ τέλος τῆς δημοσίου κηρύξεως γίνεται εἰς μόνην τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως, ἢ κήρυξις πρέπει νὰ γίνεται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἐπαρχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν κεῖνται τὰ εἰς ὑποθήκην τιθέμενα κτήματα διὰ πέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ λογιζονται αἱ ὀκτὼ ἡμέραι τῆς δημοσίου κηρύξεως τῆς γινομένης εἰς Ναύπλιον.

Η'. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὴν διαταγὴν ταύτην.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 27 Δεκεμβρίου 1825.

Ὁ Πρόεδρος
(Τ. Σ.) Γεώργιος Κουντουριώτης.
Γκίκας Μπότασης.
Ἀναγ. Στυλιωτάκης.
Ἰωάν. Κωλέττης.

Ἐν ἀπαύσιᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως
Γ. Παϊδῆς.

Πρὸς τὸν Συντάκτην τῆς Γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος.

Νὰ συστήσω τὴν παραῦσάν μου διατριβὴν, δὲν ἔχω ἀνάγκην οἱ ἀναγνώσταί μου ἄς τὴν κρίνουν, ὥπως δέλουν. Ἡξεύρω, ὅτι τὸ κοινὸν, τοῦ ὁποῖου φοβοῦμαι τὴν κατάκρισιν, εἶναι σύμφωνον μ' ἐμὲ, ὀλίγοι τινὲς δὲν δατὴν κρίνου, παρὰ κατὰ τὴν ὁρεξίν των νὰ εὐχαριστήσῃ κανεὶς ὅλους εἶναι ἀδύνατον ἢ μόνη εὐχαριστήσις μου εἶναι νὰ μὴ κοινοποιήσω τι ἐναντίον τῆς συνέδησέως μου, καὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος μου ἐμδαίνω εἰς τὴν ὑπόθεσίν μου.

Ἡ διατριβή μου αὕτη θέλει ἔχει δι' ἀντικείμενον τὴν παραῦσαν καὶ μέλλουσαν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ πρῶτον μέρος, δηλαδὴ ἡ παραῦσα κατάστασις εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους, καὶ θέλει πραγματευθῇ ἐν συντόμῳ καὶ εἰλικρινῶς ἐν συντόμῳ, διότι σκοπὸν δὲν ἔχω νὰ ἐξιτορήσω ἀκριβῶς καὶ περιστατικῶς τὰ πρὸ ὀλίγου διατρέξαντα, καὶ τὰ ἤδη διατρέχοντα εἰλικρινῶς, διότι ἀπὸ ποίους νὰ κρύψω τὴν ἀλήθειαν; Ὅλοι τὴν γινώσκουν, καὶ πολλοὶ τὴν γνωρίζουν παρ' ἐμὲ καλῆτερα. Εἰς τὸ δεύτερον μέρος, δηλαδὴ τὴν μέλλουσαν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, βέλω ἐκθέσει τινὰς παρατηρήσεις εἰς ὅσα λέγονται περὶ αὐτῆς.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἄρχισεν ἡ ἱερὰ καὶ δικαία ἐπανάστασις μας ἕως σχεδὸν πέρισυ, οἱ Ἕλληνες ἐδείχθησαν νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Πάντοτε οἱ γενναῖοι ναῦταί μας μὲ μικρὰ καὶ ἀδύνατα πλοῖα κατεπολέμησαν καὶ κατέκλιναν τὸν στόλον τοῦ ἐχθροῦ. Πούποτε δὲν ἠμπόρεσεν ὁ πολυάριθμος καὶ δυνατὸς στόλος τοῦ Σουλτάνου ἐνωμένος καὶ μ' ἐκείνους τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Βαρβαρίας νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τὰ μικρὰ καὶ ἀδύνατα πλοῖα τῶν Ἑλλήνων ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ ἐχθροὶ καὶ πλοῖα πολλὰ ἔχασαν, καὶ κατὰσχυμμένοι ἔφυγαν πολλάκις βλέποντες τὴν γενναίαν ἀντίστασιν τῶν Ἑλλήνων ναυτῶν.

Ὅσάκις οἱ ἐχθροὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα, εἴτε πολλοὶ ἢ ὀλίγοι, ἐνίκηθησαν ἀπὸ τοὺς ὀλίγους Ἕλληνας, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἀντισταθῶσι, ἔτρεψαν τὰ νῶτα, καὶ κακῶς ἔχοντες ἔτρεχον νὰ προσφυλαχθῶσι. Τρὶς τὸ Μεσολόγγιον ἐπολιορκήθη, καὶ τρὶς ὁ πολιορκῶν ἐχθρὸς μὲ μεγάλην του φθορὰν παραίτησε τοὺς τολμηροὺς σκοπούς του. Ἡ γῆ τῆς Πελοποννήσου ἐζυμώθη μὲ τὰ αἵματα τῶν Τούρκων. Οἱ Πελοποννήσιοι καὶ τοὺς ἐσωτερικοὺς ἐχθροὺς ἐνίκησαν, καὶ οἱ ἔξωθεν ἐλθόντες μετὰ τοῦ ὑπερηφάνου Δράμα

ἄφησαν τὰ κόκκαλά των μέσα εἰς τὴν Πελοπόννησον. Δυνατὰ φεύγρια, διὰ τὰ ὅποια οἱ Τούρκοι ἐβύλιασαν πλῆθος στρατευμάτων, κ' ἐξώδευσαν ἱκανοὺς χιλιούς νὰ τ' ἀποκτήσουν, ἔπασαν εἰς ὀλίγον διάστημα καίρου εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἑλλήνων... Ἐν ἐνὶ λόγῳ τοῦ οἱ Ἕλληνες ἔστησαν τζόπαια. Ποτὲ περίστασις δὲν ἀνεκάλυψε τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Σουλτάνου, ὅσον ἡ παρούσα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἂν οἱ Ἕλληνες εὐτυχοῦσαν νὰ πολεμοῦν μὲ μόνον τὸν Σουλτάνον, καὶ χωρὶς νὰ ἐνοχλῶνται εἰς τὰς πράξεις των ἀπὸ τὰ πλεονάζοντα φέροντα ὑδετέρων δυνάμεων σημαίας, πάντοτε ἔπρεπε εἶσθαι νικηταὶ χωρὶς πολλὴν ζημίαν των.

Ὁ Σουλτάνος ἀπελπισμένος νὰ κατατροπώσῃ τοὺς Ἕλληνας μὲ τὰς ἰδίας του δυνάμεις, ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρισθῇ τὴν δύναμιν τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, πλεόν δυνατοῦ παρ' αὐτόν. Τοῦτος ὑποχρεωμένος ἢ ἀπὸ τὴν θρησκείαν του, ἢ ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν Σουλτάνον ὑποταγὴν του, ἢ ἔχων σκοπὸν νὰ μεγαλύνῃ τὴν ἐξουσίαν του μὲ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος (καὶ τούτῃ εἶναι ἡ κυρία αἰτία τῆς ἐκστρατείας του) ἔβαλεν ὅλα τὰ δυνατά του, καὶ ἐκίνησεν ὅλας τὰς δυνάμεις του, διὰ νὰ κατορθώσῃ ὅτι ὁ δεσπότης του δὲν ἠμπούρεσε νὰ κατορθώσῃ.

Εἰς Διαφόρους ἐποχὰς ἕως εἰκοσι χιλιάδες Ἀραβες μετεκεμήθησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἰμπραήμη. Ἐδὼ ἀνοίχθη νέον στάδιον εἰς τοὺς Ἕλληνας· τοὺς παρρησιάσθη ἕνας νέος τρόπος τοῦ πολεμεῖν· ἐχρεώσθαι νὰ πολεμοῦν μὲ τακτικούς ἐχθροὺς, ὠδηγημένους ἀπὸ ἀξιωματικούς Εὐρωπαίους; (τί ἐντροπὴ εἰς φωτισμένους ἀνθρώπους νὰ δουλεύουν βάρβαρον ἐναντίον τῆς ἐλευθερίας ἑνὸς ἔθνους, τὸ ὅποιον πάσχει νὰ ἐξομωθῇ μ' αὐτούς!). Ἐν ᾧ αὐτοὶ δὲν ἐπρόφθασαν διὰ τοὺς ἀλλεπαλλήλους πολέμους νὰ γυμναστοῦν τὴν τακτικὴν τοῦ πολέμου τέχνην· μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἀπόφασις τῶν Ἑλλήνων ἦ νὰ ζήσωσιν ἐλεύθεροι, ἢ ν' ἀποθάνωσι πολεμαῖντες, καὶ τὸ φύσει ὀχυρὸν τοῦ τόπου των ὑπέσχετο τὴν καταστροφὴν καὶ τούτου τοῦ τακτικοῦ ἐχθροῦ· ἀλλ' ἐπρόφθασαν κατὰ δυστυχίαν οἱ ἐμφύλιοι δύο πόλεμοι, κ' ἐμπόδισαν τὴν πρόοδον τῶν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιχειρημάτων των· καὶ ἂν κατώρθοναν νὰ θάψουν ἐν καιρῷ τὰ πάθη των, καὶ ν' ἀποφασίσουν ὅλοι νὰ ἐνωθῶν καὶ νὰ ὀρμήσουν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ (τὸ ὅποιον ἐκατάλαβαν ἤδη, μ' ὅλον ὅτι ἀργά), βέβαια ἠφάνιζετο ἀπ' ἀρχῆς ὁ ἐχθρὸς, τὰ πάθη τῶν Ἑλλήνων ἐβόηθησαν ἕως τῶρα τὸν ἐχθρὸν, πλὴν ἔφθασεν, ἐλπίζω, ἡ στιγμή, νὰ χάσῃ αὐτὴν τὴν βοήθειαν, καὶ ἡ τύχη τοῦ πολέμου ἀλλάξει ἐντὸς ὀλίγου· τοιαύτη λοιπὸν εἶναι ἡ παρούσα κατάστασις τῆς Ἑλλάδος.

Μένει τώρα νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς μελλούσης καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος. Γνωρίζω πολλὰ καλὰ ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ προφητεύσῃ κανεὶς τὸ μέλλον, μάλιστα ἐν ᾧ δὲν γνωρίζει τὴν τύχην τοῦ πολέμου. Πλὴν ἂν συγχωρηθῶσι τινες ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν βλάπτουν διόλου εἰς τὸν σκοπὸν μας, εὐκόλως ἠμποροῦμεν νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰ μυστήρια τοῦ μέλλοντος.

Ὅταν οἱ Ἕλληνες ἔλαβον εἰς χεῖρας τὰ ὅπλα, ἀπεφάσισαν ἢ ν' ἀποτινάξωσι τὸν πολυχρόνιον ζυγὸν των, καὶ

ν' ἀσπάζωσι τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν των, ἢ ν' ἀποθάνωσι μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας. Ταύτην τὴν ἀπόφασιν των δὲν μετέβαλον διόλου, ἐπειδὴ μ' ὅλα τὰ δυστυχήματά των κανεὶς δὲν παραίτησε τὰ ὅπλα διὰ νὰ ξαναέμβῃ ὑπὸ κάτω εἰς τὸν ὅποιον ἀπετίναξε ζυγόν· καὶ μ' ὅλον ὅτι ὅλοι ἐπιθυμοῦν νὰ πύκτῃ ὁ προκείμενος σκληρὸς πόλεμος, κανεὶς ὅμως δὲν θέλει νὰ παύσῃ μὲ τέλος ἀτιμὸν. Λέγω ὅτι ὅλοι ἐπιθυμοῦν τὴν παῦσιν τοῦ πολέμου, καὶ νομίζω ὅτι τόσον περισσότερον τὴν ἐπιθυμοῦν, ὅσον συλλογίζονται, ὅτι ὁ πόλεμος οὗτος εἶναι πόλεμος ἐξοντώσεως ἢ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν διαμαχομένων ἐθνῶν, καὶ ὅτι ὁ Σουλτάνος δὲν θέλει ὑπενδύσει κατ' οὐδένα τρόπον νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν ἐλευθερίαν των, ἂν δὲν ὑποχρεωθῇ ἀπὸ τὰς χριστιανικὰς δυνάμεις τῆς Εὐρώπης.

Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν ἐν Βερώνη συνέλευσιν τῶν χριστιανῶν βασιλέων παρέστησαν τὰ δίκαιά των, καὶ ἰκέτευσαν νὰ τοὺς βοηθήσουν εἰς τὴν ἐλευθερίαν των· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν οἱ χριστιανοὶ βασιλεῖς δὲν ἔδωκαν διόλου προσοχὴν εἰς τὰ δίκαια καὶ νόμιμα ζητήματα ἑνὸς δυστυχούς καὶ χριστιανικοῦ ἔθνους, τοῦ ὁποίου ἡ ἐλευθερία ἤθελε χρησιμεύσει πολὺ εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ὑπηκόων των, καὶ ἰδοὺ πῶς:

Ἄν ἀπεφάσιζαν τότε, ἢ ἂν θελήσωσι ν' ἀποφασίσωσι τώρα οἱ βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης νὰ συχτρέξωσιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος πρῶτον κατορθάνουν φιλόφρονον καὶ χριστιανικὸν ἔργον, καὶ δεύτερον ὠφελοῦν ὅχι ὀλίγον καὶ τοὺς ὑπηκόους των· ἐξηγοῦμαι· ἂν οἱ Ἕλληνες δὲν ὑπάρξουν διόλου, ἢ ἂν δυστυχήσουν νὰ ὑποπέσουν πάλιν εἰς τὸν ζυγὸν τὸν Ὀθωμανικόν, βέβαια ὅλον τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς μὲ τὴν Εὐρώπην ἀποθνήσκει, ἐπειδὴ εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, ὅλον τὸ ἐμπόριον ἐνεργεῖτο ἀπὸ τοὺς φιλοπόνους καὶ φιλεμπόρους Ἕλληνας, καὶ ὅταν οὗτοι δὲν ὑπάρξουν, ἢ ὑπάρξουν τόσον δυστυχῶς, ὥστε κοπιῶντες ὅλην τὴν ἡμέραν ν' ἀπολαμβάνουν μόλις τὸ καθημερὸν σίτον, πῶς ἢ διὰ τίνων ἐρωτῶ, θέλει εἶσθαι εἰς ἐνέργειαν τὸ ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Εὐρώπης; ἐκ τοῦ ἐναντίου ἂν εὐτυχοῦσαν οἱ Ἕλληνες ν' ἀπολαύσουν μίαν φρόνιμον ἐλευθερίαν, ὅχι μόνον ἐγίνοντο καὶ αὐτοὶ μέλος ὅλης τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν των ἤθελαν καταγίνεσθαι ἐπὶ πόνως εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας· καὶ εἶναι, νομίζω, ἀποδεδειγμένον σήμερον ὅτι ἀπὸ ἑνὸς ἐλεύθερου καὶ αὐτονομούμενου ἔθνους περισσότερον κερδίζουσι τ' ἄλλα ἔθνη διὰ τοῦ μεταξὺ ἐκείνου καὶ αὐτῶν ἐμπορίου, παρ' ἀπὸ ἑνὸς δούλου καὶ τυραννημένου. Μία ἄλλη μεγάλη ὠφέλεια θέλει προξενηθῇ καὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει, καὶ πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου μὲ τὴν στερέωσιν τῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αὕτη ἡ ὠφέλεια εἶναι ἡ παῦσις τῆς πανώλους νόσου, ἡ ὁποία ἐφθείρε μέρος ἱκανὸν τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν αἱ δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ἐξοδεύουν κατ' ἔτος τόσα χρήματα διὰ τὰ εἰς διάφορα μέρη τῆς ἐπικρατείας των καθαρτήρια. Κρίνω περισσὸν νὰ ἐκτανθῶ περισσότερον, ἐπειδὴ πολλοὶ σοφοὶ ἐπραγματεύθησαν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν εἰς

τάτες, καὶ ἀπέδειξαν τρανῶτατα ὅτι ἐγὼ εἶπον ἐν συντόμῳ. Τώρα, λέγεται, συγκροτεῖται συνέλευσις τῶν πρέσβων τῶν χριστιανῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Πετρούπολιν, τῆς ὁποίας συνελεύσεως τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἡ ὁθέσις τῆς Ἑλλάδος· τί δέλου; ἀποφασίσει εἰς αὐτὴν τὴν συνέλευσιν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὁ καιρὸς ἔχει μᾶς τὸ διδάξει. Ἐν τισούτῃ ὅμως ἂς ἐκθέσωμεν ἐδῶ ἃ λέγονται, καὶ ἂς κάμωμεν καὶ ἡμεῖς τὰς σκέψεις μας. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐν Πετρούπολει συνελεύσεως τῶν πρέσβων εἶναι, λέγουν, νὰ προτείνουν εἰς τὴν Πόρταν ἓνα συμβιβασμὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ ἴδῃ τέλος ὁ μεταξὺ τῶν διαμαχχομένων δύο ἔθνων πόλεμος, καὶ νὰ τὴν ὑποχρεώσουν νὰ καταστήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἓνα σύστημα διοικητικὸν ὁποῖον εἶναι ἐκεῖνο τῆς Βλαχομολδαυίας, „ Ἄν τῷντι αὐτὸς ἦναι ὁ μοναδικὸς σκοπὸς τῆς συνελεύσεως, οἱ Ἕλληνες θεληματικῶς δὲν δέλου; δεχθῇ διόλου ἓνα τοιοῦτον συμβιβασμὸν, καὶ προκρίνουν καλῆτερα νὰ μὴν ὑπάρξουν, παρὰ νὰ ζοῦν ἀτίμως καὶ δουρικῶς, καὶ ἰδοὺ οἱ δίκαιοί των λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν δέχονται ἓνα παρόμοιον συμβιβασμὸν.

Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Σουλτάνος συγκρατεῖ εἰς παρόμοιον συμβιβασμὸν, δέλει βέβαια στείλει αὐθέντην ἢ αὐθέντα Φαναριώτα, ἀνθρώπους γνωστοὺς καὶ διὰ τὰ τυραννικὰ φρονήματά των, καὶ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ δουλεύουν πιστῶς τὸν δεσπότην των (ὁμολογῶ ὅμως ὅτι εὐρίσκονται καὶ τινες ὀλίγοι μεταξὺ αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐλεύθερα φρονοῦν, καὶ τοὺς Τούρκους μισοῦν· καὶ ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν παραδείγματα). Αὐτοὶ οἱ αὐθένται καὶ διὰ νὰ στερεώσωσι τὴν αὐθεντείαν των, καὶ διὰ νὰ δείξωσιν εἰς τὴν Πόρταν ὅτι εἶναι πιστοὶ δοῦλοι τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, δέλου; κατορθώσει ἢ νὰ ἐξουτώσωσι τοὺς σημαντικωτέρους καὶ νουνεχεστέρους πολίτας τῆς Ἑλλάδος, ἢ νὰ τοὺς ἐξορίσωσι διὰ παντὸς ἀπ' αὐτῆν. Οἱ σημαντικοὶ πολῖται (ἐννοῶ σημαντικοὺς τοὺς ἐπὶ ῥοὴν ἔχοντας εἰς τὸν λαόν) καὶ οἱ πεπαιδευμένοι δέλου; λογίζεσθαι προσκόμματα εἰς τοὺς τυραννικοὺς σκοποὺς τῶν αὐθεντῶν, καὶ διὰ τοῦτο οὗτοι δέλου; πασχίσει νὰ τοὺς ἐξαλωθρεύσωσι, καὶ οὕτως ὁ δυστυχὴς λαὸς δέλει μείνει εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων των, καθὼς εἶναι ὁ λαὸς τῆς Βλαχομολδαυίας. Ἐκτὸς τούτου τοῦ μεγάλου καὶ ἀνυπερόρου κακοῦ, εἶναι ἓνα ἄλλο ὅχι ὀλιγώτερον κακόν, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ παρασιωπήσωμεν. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι κατασκεπασμένη ἀπὸ πολλὰ φρούρια· εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι ἡ Πόρτα φοδουμένη πάντοτε μίαν δευτέραν ἐπανάστασιν δέλει τὰ ὀχυράσει, τὰ ἐφειδιάσει, καὶ δέλει διορίσει εἰς αὐτὰ ἰδικὰς τῆς φρουράς. Αὐτοὶ οἱ φύλακες καὶ διὰ τὸ φύσει ἄτακτοί των, καὶ διὰ τὸ πρὸς

τοὺς Ἕλληνας ἄσπονδον μίσος των δέλου; ἐπιπίπτει καθελκαστὴν εἰς τὰς πόλεις καὶ χωρία, καὶ δέλου; λεηλατεῖ, καίει, ἀρπάζει, φονεύει, καὶ ἀτιμάζει τὸν δυστυχὴ λαόν.

Ἐνα ἄλλο κακόν πῶς δέλου; τὸ ἀπαντήσει; οἱ ζῶντες Τούρκοι, καὶ καταφυγόντες εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας δέλου; ἐξάπαντος ἐπιστρέψει εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ κυριεύσουν τὰ ὁποῖα πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως βιαστικῶς κατέσχον κτήματα. Αὐτοὶ διὰ τὸ πρὸς τοὺς Ἕλληνας μίσος των, καὶ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐκδικηθῶν ὁ πατὴρ τὸν υἱόν, ὁ υἱὸς τὸν πατέρα, ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφόν καὶ ἀδελφὴν, ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα κ. τ. λ. δέλου; πράξει τρομερὰ κακὰ ἐναντίον τῶν δυστυχῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅλα τούτα τὰ κακὰ, ἂν καὶ ὑποτεθῇ ὁ αὐθέντης δίκαιος καὶ φιλόανθρωπος, δὲν δέλει ποτὲ ἐμποδέσει νὰ τὰ ἐμποδίσῃ. Ποία λοιπὸν ἀσφάλεια εἰς τοὺς Ἕλληνας; Δι' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς λόγους καὶ ἄλλους πολλοὺς, τοὺς ὁποίους καθεὶς ἐμπορεῖ νὰ φαντασθῇ, ἓνα σύστημα ὡς ἐκεῖνο τῆς Βλαχομολδαυίας δὲν δέλου; ποτὲ δεχθῇ οἱ Ἕλληνες.

Ἄλλ' ἐμπορεῖ τις νὰ μὲ εἰπῇ, ἂν τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα εὐτυχήσουν, καὶ ἡ τύχη τοῦ πολέμου κλίνῃ πρὸς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων, τότε ἐλπίζεται νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Πόρτα νὰ παραχωρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἂν τὰ πράγματα μένωσιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται κατὰστασιν, πῶς ἡμπορεῖ νὰ γένῃ συμβιβασμός, ὅταν καὶ τὰ δύο διαμαχόμενα μέρη δὲν δυσιάσωσι μέρος τῶν συμφερόντων των; ἀποκρίνομαι.

Ἐξέθεσα ἀνωτέρω τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους οἱ Ἕλληνες δὲν ἐμποροῦν νὰ κλίνουν εἰς ἓνα συμβιβασμὸν, τοῦ ὁποίου ἡ βάσις ἤθελεν εἶσθαι νὰ δεχθῶν ἓνα διοικητικὸν σύστημα ὅμοιον μ' ἐκεῖνο τῆς Βλαχομολδαυίας. Ἐνα τοιοῦτον σύστημα εἶναι πολὺ χειρότερον παρὰ τὸ ὁποῖον ἐκρήμνισαν εἰς τοιοῦτον συμβιβασμὸν αἱ Δυσίαι δὲν γίνονται ἐξίσου καὶ ἀπὸ τὰ δύο διαμαχόμενα μέρη· καὶ μ' ὅλον ὅτι γνωρίζω, ὅτι ὅλον τὸ ἔθνος φωνάζει γενικῶς „ διόλου συμφωνία μὲ τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἐλευθερία, ἢ θάνατος „ μ' ὅλον τοῦτο ἂν οἱ Ἕλληνες καταντήσουν εἰς τοιαύτην κατὰστασιν ἀπὸ τὴν ῥοπὴν τοῦ πολέμου, ὥστε νὰ κλίνουν εἰς ἓνα συμβιβασμὸν, δὲν δέλου; κλίνει, παρὰ εἰς ἓνα συμβιβασμὸν ἔντιμον καὶ ἀντάξιον τῶν μεγάλων Δυσιῶν καὶ τῶν πολλῶν αἱμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχυσαν τώρα πέντε χεῖρους καὶ χύνουν ἀκαταπαύστως. Καὶ τοιοῦτον εἶδος συμβιβασμοῦ ἐμπεριεῖν νὰ εἶρουν αἱ δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ὀηγοῦμεναι ἀπὸ τὴν ἱστορίαν. Ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ Ἕλληνες δέλου; πολεμήσει μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς μὲ τὴν ἀπόφασιν ἢ νὰ ἀπολαύσουν τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν των, ἢ νὰ μὴν ὑπάρξουν παρὰ εἰς τὴν ἱστορίαν.

Τῇ 28 Δεκεμβρίου 1825.

Α. Π.